

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2013. szeptember hó 30. napján tartott fellebbezési tárgyalás alapján meghozta és 2013. október 8. napján kihirdette a következő

í t é l e t e t :

A halált okozó testi sértés büntette miatt I.rendű vádlott és társa ellen indított büntetőügyben a Nyíregyházi Törvényszék 2013. évi április hó 26. napján kihirdetett 2.B.143/2013/8. számú ítéletének a fellebbezéssel érintett I. r. vádlottra vonatkozó részét megváltoztatja az alábbiak szerint:

I. r. vádlott cselekményét testi sértés büntettének (Btk. 164. § (1) bekezdés és (8) bekezdés II. fordulata) minősíti.

E vádlott szabadságvesztés büntetését 2 (kettő) év börtönre súlyosítja.

A bíróság megállapítja, hogy a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének a fellebbezéssel érintett vádlottra vonatkozó jelzett részét helybenhagyja.

Megállapítja, hogy az elsőfokú bíróság ítélete II. r. vádlott vonatkozásában 2013. június 13. napján jogerőre emelkedett.

I. r. vádlott lakcíme helyesen: ... szám.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a nyilatkozattételre nyitva álló törvényes határidőn belül az ügyész I. r. vádlott terhére eltérő jogi minősítés megállapítása, illetőleg súlyosítás érdekében jelentett be fellebbezéssel, míg II. r. vádlott vonatkozásában bűnösség megállapítása, illetőleg büntetés kiszabása érdekében.

I. r. vádlott és védője felmentésért fellebbeztek, míg II. r. vádlott és védője az ítéletet tudomásul vették.

A fellebbviteli főügyészség II. r. vádlott esetében az ügyészi fellebbezést visszavonta 2013. június hó 13. napján, ekkor az ítélet II. r. vádlottra jogerőre emelkedett.

A fellebbviteli főügyészség I. r. vádlott terhére irányuló ügyészi fellebbezést fenntartotta.

Az ítélet az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 349. § (1) bekezdése alapján a fellebbezéssel érintett I. r. vádlott vonatkozásában bírálta felül.

A felülbírálat során az ítélet az ítélet megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok maradéktalan betartásával ügyfelderítési kötelezettségének hiánytalanul eleget tett, a tárgyaláson megvizsgált bizonyítékokat egyenként és összességükben is értékelte, az általa rögzített tényállás így megalapozott és irányadó a másodfokú eljárásban a Be. 351. § (1) bekezdése értelmében.

Ugyanakkor az ítélet az ítélet megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok maradéktalan betartásával ügyfelderítési kötelezettségének hiánytalanul eleget tett, a tárgyaláson megvizsgált bizonyítékokat egyenként és összességükben is értékelte, az általa rögzített tényállás így megalapozott és irányadó a másodfokú eljárásban a Be. 351. § (1) bekezdése értelmében.

Bár az utóbb megjelöltek szerint a pendrive-ra kimentett felvétel a pendrive jelenlegi feltalálási helyének beazonosíthatatlansága folytán már nem volt kiírható CD lemezre, azonban az mindenképpen leellenőrizhetővé vált, hogy a nyomozati iratoknál megtalálható rendőri jelentés - mely a kamera felvételek részletezését tartalmazza - törvényesen került az iratok közé, az abban leírtak hitelesek. A közrendvédelmi osztály rendelkezett olyan technikával, amellyel a térfigyelő kamerák szerverén rögzítetteket megtekintették, elemezhetők, majd később az anyagot pendrive-ra kimentették a bűnügyi osztály részére. Mindemellett a megtekintett felvételekről részletes rendőri jelentés készült, mind az időpontok, mind az események abból nyomon követhetők.

A rendőri jelentés, mint közokirat bizonyító erejét nem kérdőjelezi meg az a tény sem, hogy időközben a bűnügyi osztály részére átadott pendrive feltalálási helye jelenleg beazonosíthatatlan, és így arról CD lemezre a korábban a hatóság által megtekintett felvétel nem írható ki.

Az ügyiratból egyértelműen kiderül, miszerint maga a cselekmény a korábban rendelkezésre állt felvételeken a tujasor miatt nem látható, ugyanakkor azonban a sértettel való találkozás tényét a vádlottak sem tagadták.

Az ügyben beszerzett bizonyítékok értékelését követően az első fokon eljáró bíróság helyesen vont következtetést I. r. vádlott bűnösségére, cselekményét azonban nem megfelelően minősítette.

Az irányadó tényállás szerint I. r. vádlott szándékos, támadó, bántalmazó magatartásának hatására ... sértett elesett, az elesés folytán a baloldali tompor tájékot megütette, ennek következményeként a baloldali combnyak törését szenvedte el, amely 8 napon túl gyógyuló

sérülés, tényleges gyógytartama 8-10 hét. Halála tüdőgyulladás és következményes szívelégtelenség révén jött létre. Az elszenvedett sérülés és a halál beállta között közvetett ok, okozati összefüggés állapítható meg.

I. r. vádlott amint ... sértettet két kézzel a mellkasánál meglökte - amitől a sértett hanyatt esett -, cselekvősége testi sértésre irányult, magatartása így szándékos magatartásnak minősíthető.

Az elkövető amikor a bottal nehézkesen járó, mind a két szemére szürke hályog betegségben szenvedő idős sértettet meglökte, alappal kellett számítania arra, hogy az idős sértett elesik és ettől sérüléseket szenved. A ténylegesen bekövetkezett eredmény tekintetében azonban I. r. vádlott gondatlansága állapítható meg, ezért cselekményének helyes minősítése halált okozó testi sértés büntette.

A Btk. 2. § (2) bekezdéséből következően ugyanakkor vizsgálta az ítélőtábla, hogy az elkövetéskori vagy az elbíráláskori törvényt kell-e alkalmazni jelen ügyben.

A Btk. 2. § (1) bekezdése kimondja, hogy a bűncselekményt - a (2)-(3) bekezdésben foglalt kivételekkel - az elkövetés idején hatályban lévő büntető törvény szerint kell elbírálni.

A Btk. 2. § (2) bekezdése határozza meg, hogy ha a cselekmény elbírálásakor hatályban lévő új büntető törvény szerint a cselekmény már nem bűncselekmény, vagy enyhébben bírálandó el, akkor az új büntető törvényt kell alkalmazni.

Azt, hogy az új büntető törvény enyhébb elbírálást tesz-e lehetővé, nemcsak az alkalmazandó büntetés neme és mértéke alapján, hanem a büntetőjogi felelősségre vonatkozó összes rendelkezés egybevetésével kell megállapítani. Az új törvényi szabályokat valamennyi jogkövetkezményt illetően egységesen kell alkalmazni. Nincs lehetőség az új és a régi törvények együttes vagy kombinatív alkalmazására. (BH 1994. évi 117. számú jogeset, illetőleg BH 1980. évi 67. számú jogeset)

A büntetőjogi jogkövetkezmények tételes jogi szabályozása, s alkalmazása mindig szorosan összefüggött a bűnözés okairól vallott felfogással. A bűnözést pusztán formálisan, a jog által definiálható jelenségek egyikének tekintő nézetek a joghátrányokat is a tételes jog keretein belül maradva, szinte mechanikusan szabályozták és kezelték. A bűnözés mélyebb társadalmi összefüggéseit elismerő irányzatok rámutattak arra, hogy a jog, s ezen belül a büntetőjog csupán az egyik, egyben a legsúlyosabb eszközrendszert nyújthatja a sokrétűen befolyásolt és változó kriminalitás kezelésére. Ez a nézet természetesen erőteljesen hatott a büntetőjogi jogkövetkezmények körére, sajátosságaira, s alakítja ma is a Btk. szankciórendszerét.

Szoros értelemben az anyagi büntetőjogba csak az egyes büntetések és intézkedések számbavétele, alkalmazásuk feltételeinek rögzítése tartozik, az állam büntetőhatalma konkrét érvényesülésének részleteit a büntetés-végrehajtási jog, mint az utóbbi évtizedekben önállósodott és tudományos szintre emelt jogág szabályozza.

A bűnügyi tudományok rendszerén belüli elkülönülés azonban nem élés: az anyagi jog is foglalkozik végrehajtási kérdésekkel, pl: szabályozza, mely esetekben, milyen végrehajtási fokozatban kell a szabadságvesztés büntetést végrehajtani.

Mindez tehát azt jelenti, hogy a büntetőjog eszközrendszerének vizsgálatánál nem érhetjük be a tételes jog büntetésekre, valamint intézkedésekre vonatkozó előírásainak elemzésével. Csak átfogó, komplex szemlélet révén, pl: a szociológia, a pedagógia, a pszichológia, vagy a kriminológia, a bűnügyi statisztika és a büntetés-végrehajtási jog eredményeit is felhasználva elemezhetjük a büntetőjogi jogkövetkezmények jellegzetességeit és hatókörét. Így alakulhat ki és formálódhat egy adott időszak jogpolitikájának meghatározó eleme, a büntetőjogi jogkövetkezmények alkalmazásának formális rendszere és tartalmi hatékonysága. (Büntetőjog I- általános rész a 2012. évi C. törvény alapján, lektorálta: Busch Béla - HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft.)

Az Alkotmánybíróság az 1995-ben meghozott 1214/B/1990.AB határozatában arra mutatott rá, hogy a visszaesőket érintő büntetőjogi szabályokban olyan büntetőpolitika normatív szabályai öltenek testet, amelyek a büntetett csoportok között tudatosan különböztetnek.

Az Alkotmánybíróság megítélése szerint a modern büntetőjog fejlődése szempontjából rendkívül jelentős szerepe van azoknak a jogelméleti eredményeknek, amelyek a bűncselekménnyel okozott tárgyi jogsértés mellett felismerték az elkövetőkhöz kapcsolódóan az életvezetés, az elkövetés előtti és utáni magatartás jelentőségét. Ezek a jogelméleti felismerések az érdem, illetve a megérdemeltség kategóriája révén lehetnek hatással a felelősségre és a felelősségre vonásra. A visszaesők súlyosabb jogkövetkezményekkel fenyegetése a hatályos büntetőjogi rendszer olyan szerves része, amely alkotmányos indokokon alapszik, és megfelel a büntetőjogi jogkorlátozás alkotmányos kritériumainak.

Az 1978. évi IV. törvény (A cselekmény elkövetésekor hatályos Btk.) 47. § (2) bekezdése értelmében feltételes szabadságra bocsátásnak csak akkor van helye, ha az **elítelt** börtönben végrehajtandó büntetésének legalább háromnegyed részét kitöltötte.

A 2013. július 1-én hatályba lépett 2012. évi C. törvény - a Büntető törvénykönyvről - 38. § (1) bekezdése kimondja, hogy határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén a bíróság az ítéletében megállapítja a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját, vagy - a (4) bekezdésben meghatározott esetekben - azt, hogy a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége kizárt.

A Btk. 38. § (2) bekezdése: Ha a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége nem kizárt, annak legkorábbi időpontja

a) a büntetés 2/3,

b) visszaeső esetén 3/4 részének, de legkevesebb 3 hónapnak a kitöltését követő nap.

A Be. 258. § (2) bekezdés e) pontja rögzíti, hogy az ítélet rendelkező része tartalmazza a kiszabott büntetést, illetve az alkalmazott intézkedést, valamint az egyéb jogkövetkezményeket, így különösen a feltételes szabadságra bocsátás lehetséges legkorábbi időpontját (Btk. 38. § (1) bekezdés).

A feltételes szabadságra bocsátás lehetősége az új Btk. szerint fentiekből következőleg nem büntetés-végrehajtási, hanem büntetéskiszabási kérdés, hiszen amikor nem kizárt a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége, a jogalkotó a visszaesői minőséghez és nem a szabadságvesztés büntetések végrehajtási fokozatához köti a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének hátrányosabb meghatározását, mint jogkövetkezményt.

Az ítéletábra által jelen ügyben elbírált bűncselekmény büntetési tétele az elkövetéskor is és az elbíráláskor is azonos, 2 évtől 8 évig terjedő szabadságvesztés büntetés, azonban az alkalmazandó joghátrányok szempontjából az elbíráláskori törvény biztosítja a kedvezőbb döntés lehetőségét I. r. vádlottra, a korábban részletezett feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét is figyelembe véve.

Mindezt az ítéletábra I. r. vádlott felelősségét halált okozó testi sértés büntetében (Btk. 164. § (1) bekezdés, (8) bekezdés II. fordulója) állapította meg.

Az első fokon eljáró bíróság kimerítően számba vette a büntetés kiszabása során irányadó enyhítő és súlyosító körülményeket. A megváltozott minősítésre tekintettel azonban az ítéletábra a rendelkező részben meghatározott 2 évi börtönbüntetést tartotta megfelelőnek a Btk. 79. §-ban szabályozott büntetési célok elérése érdekében.

A Btk. 61. § (1) bekezdése szerint a közügyek gyakorlásától el kell tiltani azt, akit szándékos bűncselekmény elkövetése miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélik és méltatlan arra, hogy azok gyakorlásában részt vegyen.

Az első fokon eljáró bíróság az I. r. vádlott cselekményét gondatlan cselekménynek minősítette, így közügyektől eltiltás mellékbüntetést nem szabhatott volna ki, azonban az ítéletábra a halált okozó testi sértés büntetése miatt méltatlannak találta a 2 évi börtönre ítélt fellebbezéssel érintett vádlottat arra, hogy a közügyek gyakorlásában részt vegyen, ezért az elsőfokú bíróság által kiszabott 3 év közügyektől eltiltás mellékbüntetést ennek okán érintetlenül hagyta.

Az új Btk. 38. § (1) bekezdése és (2) bekezdés a) pontja értelmében, figyelemmel a Be. 258. § (2) bekezdés e) pontjára is, az ítéletábra az ítélet rendelkező részében feltüntette a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját.

Az ügyész által eltérő jogi minősítés megállapítása, illetőleg a büntetés súlyosítása érdekében bejelentett fellebbezés alapos.

Megalapozott tényállás esetén a bizonyítékok másodfokú eljárásban történő felülbírálatának tilalma folytán a Be. 352. § (1) és (3) bekezdéseiből következőleg a felmentés érdekében bejelentett fellebbezés eredményre nem vezethet.

Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek és helyesek.

A kifejtettekre tekintettel a fellebbezéssel érintett I. r. vádlott vonatkozásában az ítéletábra az első fokon eljáró bíróság ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján a rendelkező

részben foglaltak szerint megváltoztatta, míg egyebekben a 371. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta azt.

II. r. vádlott esetében a jogerő megállapítása a Be. 588. § (1) bekezdés b) pontján alapul.

Szükségessé vált pontosítani az I. r. vádlott lakcímét.

Debrecen, 2013. október 8.

Dr. Balla Lajos sk. a tanács elnöke, Dr. Nagy Éva sk. a tanács tagja, előadó, Szabóné dr. Szentmiklóssy Eleonóra sk. a tanács tagja.

Záradék: A Nyíregyházi Törvényszék 2.B.143/2013/8. számú ítélete I. r. vádlott vonatkozásában az ítéletábra jelen határozatával jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Debrecen, 2013. október 8.

. Balla Lajos sk.
a tanács elnöke